

Aan Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. voorzitter Vaste Commissie
voor Economische Zaken
Postbus 20018
2500 AE Den Haag

NAAM R.J.A.M. KRÜDERS
TELEFOON 06 – 24 47 23 49

BIJLAGE(N) -
KENMERK 17.347776/RvB

Datum 1 september 2017

Onderwerp Reactie rondetafelgesprek Ontwikkeling van proefdier vrije onderzoeksmethoden

Geachte heer Ziengs,

Op donderdag 14 september spreekt u in de setting van een Ronde Tafel over de ontwikkeling van proefdier vrije onderzoeksmethoden.

Tijdens deze Ronde Tafel gaat u op zoek naar antwoorden op de vragen hoe verdere afbouw van het gebruik van proefdieren (met name apen) door ontwikkeling van innovatieve onderzoeksmethoden gestalte kan krijgen en wat proefdier vrije innovatie betekent voor proefdieronderzoek in het algemeen.

Wij ondersteunen van harte de initiatieven die genomen worden om middels innovatieve methoden het proefdiergebruik terug te dringen en om in die innovaties een wereldpositie in te nemen in 2025.

Toch zouden wij graag de volgende overwegingen willen meegeven:

- Ook in de toekomst zal het onderzoek niet volledig zonder het gebruik van proefdieren kunnen worden uitgevoerd. Hoewel proefdier vrije onderzoeksmethoden worden gezien als een belangrijke aanvulling, willen wij benadrukken dat met name in de medische biologie, host-microbe, neurobiologie, fysiologie, farmacie, immunologie en gedragsbiologie onderzoek aan complexe systemen essentieel blijft. Interacties tussen organen en tussen organismen en hun omgeving zijn zeer belangrijk voor ons begrip. Dit soort interacties zijn op dit moment nog niet goed in proefdier vrije systemen te onderzoeken.
- De gebruikte terminologie is vooralsnog niet eenduidig, en niet algemeen geaccepteerd, zoals ook in het NCad advies¹ wordt onderkend. Dit betreft onder meer de termen 'afbouw' en het centrale begrip 'proefdier vrij innoveren'.
- Het is verstandig goed onderscheid te maken tussen het werk aan populaties in het wild, productiedieren, en laboratoriumdieren.

¹ NCad advies, 'Transitie naar proefdier vrij onderzoek – Over mogelijkheden voor het uitfaseren van dierproeven en het stimuleren van proefdier vrije innovatie', 15 december 2016, publicatienummer 201609, p. 53-55-58.

- Om wereldwijd leidend te worden op het gebied van innovaties in proefdiergebruik binnen 7.5 jaar is een grote uitdaging. Dit zal een aanzienlijke investering vergen waarvoor binnen de huidige financieringsbronnen geen ruimte is.
- Wij nemen met enige zorg een trend waar waarbij proefdierwerk zich verplaatst naar andere landen waar minder stringente regelgeving is, soms met de talentvolle onderzoekers in het kielzog. Uiteraard moet men ergens beginnen met streven naar minder proefdiergebruik. Het is echter goed te realiseren dat verplaatsing voorlopig op wereldwijde schaal niet zal leiden tot vermindering van het totale proefdiergebruik, maar wel tot aantasting van het dierenwelzijn en zal leiden tot vertrek van goede onderzoekers uit Nederland.

Wij zouden u willen vragen dit mee te nemen in de discussie tijdens het Ronde Tafel gesprek en u bewust te zijn van het belang dat dit soort onderzoek dient, zeker voor wetenschap en gezondheid.

Wij wensen u een succesvolle bijeenkomst over de mogelijkheden die de proefdiervrije onderzoeksmethoden gaan bieden, maar vertrouw erop dat deze ontwikkeling niet ten koste zal gaan van het hoogwaardige proefdieronderzoek in Nederland. Wij zijn van harte bereid om een toelichting te geven.

Met vriendelijke groet,

Prof.dr. J. Knoester
Decaan Fac. Science & Engineering RUG

Prof.dr. M. Joëls
Decaan/Lid Raad van Bestuur UMCG

university of
groningen

umcg